

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ

ΟΤΟΕ

Οι αλλαγές στο ασφαλιστικό των τραπεζοϋπαλλήλων

ενόψει:

του νέου σχεδίου της Κυβέρνησης

του ν.4336 που ψήφισε τον Αύγουστο
του 2015

Οι αλλαγές στο ασφαλιστικό

Με το 3ο Μνημόνιο, που υπέγραψε η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, ολοκληρώνεται το έργο των δύο προηγούμενων Μνημονίων δίνοντας συντριπτικό χτύπημα στην Κοινωνική Ασφάλιση, αλλάζοντας καθοριστικά την αρχιτεκτονική του συστήματος, και απαλλάσσοντας το κράτος από τις ευθύνες του. Οι νόμοι που πρόσφατα ψηφίστηκαν πλήττουν τα ασφαλιστικά δικαιώματα, τα όρια συνταξιοδότησης και ισοπεδώνουν τις συντάξεις.

Μετά την οριζόντια μείωση των συντάξεων αναδρομικά από 1/7/2015, (αύξηση της εισφοράς για περίθαλψη στο 6%), υιοθετούνται απαγορευτικοί όροι για την πρόωρη συνταξιοδότηση με υπερβολικά πέναλτι, δρομολογούνται δραματικές μειώσεις στις συντάξεις, ακόμα και ακραίες ανατροπές στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, με τραγικές συνέπειες στον προγραμματισμό της ζωής εργαζόμενων και συνταξιούχων.

Αποκλείεται οποιαδήποτε αύξηση στις ονομαστικές συντάξεις μέχρι και το 2022.

ΕΝΟΠΙΗΣΗ ΤΑΜΕΙΩΝ

Το συγκεκριμένο σχέδιο της Κυβέρνησης αλλάζει την αρχιτεκτονική του Ασφαλιστικού Συστήματος αφού προβλέπει την ενοποίηση όλων των Ταμείων Κύριας σύνταξης σε ένα Ταμείο.

Πρόκειται για τη δημιουργία ενός υδροκέφαλου οργανισμού με μεγάλα νέα λειτουργικά προβλήματα που θα δημιουργηθούν, ενώ δεν υπηρετεί καμιά ασφαλιστική λογική η υπαγωγή μισθωτών, ελεύθερων επαγγελματιών και αγροτών σε ένα ταμείο, όπου οι μισθωτοί θα κληθούν να σηκώσουν το μεγάλο βάρος.

Ειδικότερα,

Με την ψήφιση του **ν. 4336/2015** επήλθε πλήρης αλλαγή στο πλαίσιο συνταξιοδότησης για όλους τους ασφαλισμένους που δεν είχαν συμπληρώσει μέχρι και την **18η Αυγούστου 2015** τόσο τα απαραίτητα όρια ηλικίας, όπου αυτά απαιτούνται, όσο και το χρόνο ασφάλισης για συνταξιοδότηση. Της εν λόγω αλλαγής εξαιρέθηκαν μόνο εκείνοι που είχαν «**θεμελιωμένο**» συνταξιοδοτικό δικαίωμα σε αντίθεση με εκείνους τους ασφαλισμένους που είχαν «**κατοχυρωμένο**» συνταξιοδοτικό δικαίωμα και είδαν τα όρια ηλικίας τους να αυξάνονται από έξι μήνες μέχρι και 12 έτη (σε περιπτώσεις) αλλά και όσους επρόκειτο να κατοχυρώσουν στο μέλλον οι οποίοι πλέον υπάγονται στα γενικά όρια ηλικίας των 62 και 67 ετών χωρίς εξαιρέσεις.

Αναλυτικά :

Θεμελιωμένα δικαιώματα

Πρόκειται για τις περιπτώσεις που είχαν συμπληρώσει έως την 18η Αυγούστου τόσο το όριο ηλικίας όπου αυτό ήταν απαραίτητο αλλά ΚΑΙ το χρόνο ασφάλισης και μπορούσαν ήδη να συνταξιοδοτηθούν, μπορούσαν δηλαδή να υποβάλουν ήδη αίτημα συνταξιοδότησης στους φορείς ασφάλισής τους (ΙΚΑ κλπ). Στα θεμελιωμένα δικαιώματα ΔΕΝ ανήκουν οι περιπτώσεις των ασφαλισμένων που ήδη ευρίσκοντο σε κάποιο προσυνταξιοδοτικό καθεστώς. Οι εν λόγω ασφαλισμένοι ΔΕΝ χάνουν το δικαίωμά τους και μπορούν να το ασκήσουν οποτεδήποτε. Στην ίδια κατηγορία ανήκουν και οι περιπτώσεις εκείνες που έχουν αποχωρήσει με προγράμματα εθελουσίας εξόδου για τα οποία έχουν ήδη καταβληθεί από τον εργοδότη οι εισφορές για την προαιρετική ασφάλιση.

Κατοχυρωμένα δικαιώματα

Πρόκειται για περιπτώσεις ασφαλισμένων που είχαν συμπληρώσει προϋποθέσεις και είχαν κατοχυρώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με βάση διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την 31-12-2012 ή και μετά. Για όλες αυτές τις περιπτώσεις ασφαλισμένων τα όρια ηλικίας αλλάζουν και αυξάνονται με βάση το πότε συμπληρώνουν το παλιό «κατοχυρωμένο όριο». Στην εν λόγω κατηγορία ανήκουν όλοι όσοι είχαν «κλειδώσει» συνταξιοδοτικό δικαίωμα και περίμεναν να συμπληρώσουν την ηλικία και να υποβάλουν αίτημα συνταξιοδότησης. Επίσης στην εν λόγω κατηγορία ανήκουν όσοι βρίσκονται ήδη σε κάποιο προσυνταξιοδοτικό καθεστώς δεν έχουν όμως ακόμη συμπληρώσει τα σχετικά όρια ηλικίας ώστε να συνταξιοδοτηθούν από το ΙΚΑ. Τέλος στην κατηγορία αυτή που βλέπουν τα όρια ηλικίας τους να αυξάνονται βρίσκονται ασφαλισμένοι που έκαναν χρήση προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου που δεν είχαν προαιρετική ασφάλιση με καταβολή εισφορών και ένταξη σε ειδική διάταξη.

Αύξηση ορίων ηλικίας

Ας δούμε αναλυτικά ανά κατηγορία πώς αυξάνονται τα όρια ηλικίας :

35ετία

Όσοι επρόκειτο να συνταξιοδοτηθούν με 35ετία θα έπρεπε μέχρι την 18η Αυγούστου να έχουν συμπληρώσει είτε τα 35 έτη ασφάλισης για τις περιπτώσεις χωρίς όριο ηλικίας, είτε τα 35 έτη και το 58ο ή 59ο έτος της ηλικίας ανάλογα με την κατοχύρωση για όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις. Αναλυτικά :

1. Άνδρας ασφαλισμένος στο ΤΣΠ - ΕΤΕ έχει σήμερα 32 έτη ασφάλισης, πρώτη ημέρα ασφάλισης πριν την 31-12-1982 και είναι 52 ετών. Μπορούσε να συνταξιοδοτηθεί σε 3 χρόνια (το 2019) με 35ετία άνευ ορίου ηλικίας. Πλέον και καθώς συμπληρώνει 35ετία το 2019 θα μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση 60 ετών και 6 μηνών της ηλικίας του.

2. Άνδρας ασφαλισμένος στο Ταμείο της Εθνικής Τράπεζας συμπλήρωσε 35 έτη ασφάλισης τον 12/2015 και είναι 54 ετών. Μπορούσε να συνταξιοδοτηθεί άνευ ορίου ηλικίας πλέον όμως μπορεί να συνταξιοδοτηθεί στην ηλικία των 58 ετών και 6 μηνών.

3. Άνδρας ασφαλισμένος στο ΙΚΑ που είχε «κατοχυρώσει» με τη συμπλήρωση 10.500 ετών με εξαγορές το 2011 είναι σήμερα 56. Θα μπορούσε να συνταξιοδοτηθεί με συνολικά 10.800 ημέρες ασφάλισης στα 58. Πλέον θα μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση 59 ετών και 6 μηνών.

Από τις εν λόγω αλλαγές διασώζονται μόνο όσοι είχαν ήδη συμπληρώσει την 35ετία στις 19 Αυγούστου ή είχαν υποβάλει αίτημα εξαγοράς στρατιωτικής θητείας για συμπλήρωση εντός του 2015.

Όρια ηλικίας για 35ετία το 2016	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
37ετία χωρίς όριο	56,8
35ετία χωρίς όριο	59,0
58 κ 35ετία	59,0
59 κ 35ετία	59,8
60 κ 35ετία	60,5

Μητέρες

Όσες γυναίκες είχαν κατοχυρωμένο δικαίωμα συνταξιοδότησης με διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την 31-12-2012 αλλά δεν έχουν συμπληρώσει το σχετικό όριο ηλικίας μέχρι την 18η Αυγούστου 2015 θα δουν το όριο ηλικίας τους να αυξάνεται.

Αναλυτικά :

1. Ασφαλισμένη στο ΙΚΑ μητέρα είχε συμπληρώσει μέχρι το 2010 τα απαιτούμενα 5.500 ένημα να αποχωρήσει με πλήρη σύνταξη στα 55 πλην όμως γίνεται 55 ετών τον 12/2016. Η συγκεκριμένη υπάλληλος θα μπορεί να αποχωρήσει πλέον στα 58 της επιβαρυνόμενη με 3 επιπλέον έτη.

2. Ασφαλισμένη στο ΤΣΠ - ΕΤΕ μητέρα είχε συμπληρώσει μέχρι το 2010 τα απαιτούμενα 5.500 ένημα να αποχωρήσει με μειωμένη σύνταξη στα 50 και σήμερα είναι 52 ετών. Η συγκεκριμένη υπάλληλος θα μπορεί να αποχωρήσει άμεσα με μειωμένη σύνταξη πλην όμως η μείωση από 18% που ήταν πριν την 19/8/2015 είναι πλέον 30%.

3. Ασφαλισμένη μητέρα είχε συμπληρώσει μέχρι το 2010 τα απαιτούμενα 25 έτη για να αποχωρήσει με πλήρη σύνταξη στα 50 πλην όμως σήμερα είναι 48 ετών και γίνεται 50 το 2017. Η συγκεκριμένη υπάλληλος θα μπορεί να αποχωρήσει πλέον στα 58 και 6 μήνες της επιβαρυνόμενη με 8 έτη και 6 μήνες στην επιλογή της πλήρους.

Όρια ηλικίας για μητέρες το 2016	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
50	56 και 9 μήνες
52	56 και 9 μήνες
55	58
57	59 και 6 μήνες
58	60 και 3 μήνες
60	61 και 9 μήνες

ΝΕΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

Το προσχέδιο που έχει καταθέσει η Κυβέρνηση είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό κακέκτυπο του ν.3863/10 γιατί:

Με τον ν. 3863/10 η αναλογική σύνταξη για εργαζόμενους με 40 χρόνια ασφάλισης είναι **1,5%** των συντάξιμων αποδοχών τους για κάθε χρόνο ασφάλισης, ενώ με το νέο νομοσχέδιο αρχίζει από **0,8%** για τα πρώτα 15 χρόνια, γίνεται **0,92%** για τα επόμενο 3 χρόνια, **1,04%** για άλλα 3 χρόνια και φθάνει σε **2%** μόνο για τα χρόνια άνω των 39.

Συμπερασματικά, ο συντελεστής αναπλήρωσης για εργαζόμενο με 40 χρόνια ασφάλισης από **1,5%** μειώνεται σε **1,15%**, με αντίστοιχη μείωση της σύνταξης. Για τον εργαζόμενο με 30 χρόνια ασφάλισης ο συντελεστής υπολογισμού από **1,22%** μειώνεται στο **0,98%**.

Επιπλέον, μετά τη μείωση των συντελεστών, μεγάλη ανατροπή επέρχεται με την κατάργηση της μεταβατικής περιόδου με την οποία προβλεπόταν η σταδιακή μετάβαση της βάσης υπολογισμού από τις αποδοχές της τελευταίας περιόδου, στο σύνολο των αποδοχών του ασφαλιστικού βίου, γεγονός που θα επιφέρει βίαιες μειώσεις στις συντάξεις.

Στο νέο σχέδιο γίνεται αναφορά για τον επαναυπολογισμό των συντάξεων που ήδη καταβάλλονται. Παρά το γεγονός ότι η Κυβέρνηση διακηρύσσει πως το ποσό της «μείωσης» θα συνεχίσει να καταβάλλεται και στους νυν συνταξιούχους ως προσωπική διαφορά, αυτό θα ισχύσει μέχρι το 2018. Μετά (άρθρο 5 παρ.1) η σύνταξη απομειώνεται, ώστε να εξομοιωθεί με το νέο υπολογισμό.

Συγκεκριμένα στον Τραπεζικό κλάδο

Τρόπος υπολογισμού σύνταξης

Πλήρης αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης επέρχεται με το νέο νόμο με τους μεγάλους χαμένους να είναι όσοι υποβάλουν αίτημα συνταξιοδότησης από εδώ και πέρα και έχουν αρκετά έτη ασφάλισης και μέσες και υψηλές αποδοχές. Η σύνταξη πλέον θα υπολογίζεται σε 2 τμήματα.

Το ένα τμήμα θα αποτελεί η εθνική σύνταξη 384 € που θα καταβάλλεται πλήρης σε όσους πρόκειται να λάβουν πλήρη σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας και μειωμένη κατά την προβλεπόμενη μείωση σε όσους πρόκειται να λάβουν μειωμένη σύνταξη.

Το δεύτερο τμήμα θα αποτελείται από την ανταποδοτική σύνταξη η οποία και θα υπολογίζεται με βάση το μέσο όρο των συντάξιμων αποδοχών του συνόλου του εργασιακού βίου και προβλεπόμενους συντελεστές με βάση το σύνολο των ετών ασφάλισης για τους οποίους και θα υπολογίζονται τμήματα σύνταξης κλιμακωτά.

ΑΠΟ	ΕΩΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ
0	15	0,80%
15,01	18	0,92%
18,01	21	1,04%
21,01	24	1,16%
24,01	27	1,29%
27,01	30	1,42%
30,01	33	1,55%
33,01	36	1,69%
36,01	39	1,84%
39,01	42 και περισσότερα	2,00%

Έτσι π.χ μισθωτός με ασφάλιση στο ΙΚΑ που θα συνταξιοδοτηθεί άμεσα με 36 έτη ασφάλισης (κατοχύρωση το 2011 και 59 ετών σήμερα) θα λάβει την εθνική σύνταξη (384 €) και τμήμα ανταποδοτικό που θα υπολογιστεί με συντάξιμες αποδοχές στο σύνολο του εργασιακού βίου και με τους συντελεστές του πίνακα (0,8% για τα πρώτα 15 έτη και από 0,12% έως 0,14% αύξηση για κάθε τρία επόμενα χρόνια).

Ο εν λόγω υπολογισμός οδηγεί σε μια μεσοσταθμική μείωση της τάξης του 15% σε σχέση με ότι θα μπορούσε να λάβει ως σύνταξη ο ίδιος ασφαλισμένος με το σημερινό τρόπο υπολογισμού ακόμη και μετά τις «μνημονιακές περικοπές». Αυτό καθώς ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών με βάση το σύνολο των ετών ασφάλισης θα οδηγήσει αυτόματα σε συρρίκνωση τη βάση υπολογισμού της ανταποδοτικής σύνταξης που είναι οι συντάξιμες αποδοχές ενώ οι συντελεστές που φέρνει ο νέος νόμος είναι σαφώς χαμηλότεροι από εκείνους που ίσχυαν με το ν. 3863/2010. Επιπρόσθετα ο υπολογισμός γίνεται με βάση τμηματική εφαρμογή των συντελεστών και όχι με ενιαία εφαρμογή ενός συντελεστή μετά τη συμπλήρωση των ετών ασφάλισης όπως προέβλεπε ο 3863/2010.

Παράδειγμα 1

Υπάλληλος ασφαλισμένος συμπληρώνει προϋποθέσεις τον 4/2016 και μπορεί να συνταξιοδοτηθεί. Η σύνταξή του θα υπολογιστεί με το νέο τρόπο της εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης. Το σύνολο του ποσού της κύριας σύνταξης που δικαιούται με συντάξιμες αποδοχές 1.500 € θα είναι **972 €**. Στην περίπτωση που συνταξιοδοτούνταν με τον σημερινό τρόπο υπολογισμού ακόμη και μετά τις περικοπές θα ελάμβανε 1.131 €.

Παράδειγμα 2

Ιδιωτική υπάλληλος ασφαλισμένη στο ΙΚΑ είχε συμπληρώσει μέχρι την 31-12-2010 τις απαραίτητες 5.500 ημέρες ασφάλισης (σήμερα έχει 7.500 ημέρες) και ανηλικότητα τέκνου ενώ είναι σήμερα 57 ετών. Εφόσον αποχωρήσει μετά την ψήφιση του νόμου η σύνταξή της θα υπολογιστεί με τον νέο τρόπο υπολογισμού. Οι συντάξιμες αποδοχές της είναι 1.100 €. Το σύνολο του ποσού της κύριας σύνταξης που δικαιούται με το νέο τρόπο θα είναι **686 €**. Στην περίπτωση που έκανε αίτηση συνταξιοδότησης πριν από την ψήφιση και ο υπολογισμός γινόταν με τον παλιό τρόπο υπολογισμού τότε θα ελάμβανε **745 €**.

Πλασματικοί χρόνοι

Μεγάλοι χαμένοι θα είναι οι ασφαλισμένοι που θα σπεύσουν να εξαγοράσουν πλασματικούς χρόνους των νόμων 3865, 3996 κλπ για την κατοχύρωση – θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος μετά την ψήφιση του εν λόγω νόμου καθώς το κόστος της εξαγοράς θα εκτοξευθεί από τα 25 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη το μήνα (168 €/μήνας) στην εισφορά που καταβάλει ο ασφαλισμένος το μήνα της αίτησης ή το μήνα τελευταίας απασχόλησής του.

Έτσι για παράδειγμα ασφαλισμένος που εξαγοράζει σήμερα τις σπουδές του για 168 € / μήνα και αμοίβεται με 1.000 € θα κληθεί να καταβάλει 200 € / μήνα.

Ασφαλισμένη που αγοράζει το χρόνο των τέκνων για 168 € / μήνα και σήμερα αμείβεται με 1.500 € θα κληθεί να καταβάλει 300 € / μήνα.

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Το νέο σχέδιο κάνει αναφορά στην ένταξη όλων των ασφαλισμένων στο ΕΤΕΑ.

Παράλληλα,

- ⇒ αυξάνει τις εισφορές κατά 1,5% (1% για τον εργοδότη και 0,5% για τον εργαζόμενο),
- ⇒ επιβάλλει χαμηλότερο ποσοστό υπολογισμού (0,42) και
- ⇒ βαφτίζει την ρήτρα μηδενικού ελλείμματος σε ρήτρα βιωσιμότητας, προφανώς με το ίδιο ή χειρότερο αποτέλεσμα σε σχέση με τις μειώσεις στις επικουρικές συντάξεις και λόγω καθυστέρησης εφαρμογής της ρήτρας μηδενικού ελλείμματος.

